

Mariana MITRA
Ovidius University of Constanta
Faculty of Law and Administrative Sciences

THE NECESSITY AND IMPORTANCE OF PREVENTING CRIME IN CONTEMPORARY SOCIETY

Essay

Keywords:

crime,
danger,
society sanctions,
law order

Abstract

Crime and criminality are undisputed socio-legal phenomena, existing in human society since ancient times. Each of us has a social behavior, according to or inconsistent with the general value system imposed by the dominant social group leader. No matter how optimistic we are, no matter how inventive and visionary we become, we must be realistic and objective and realize that the danger of crime will never go away, and that it is our duty to identify the best measures on reducing crime.

We must not think that being visionary and shaping a society without crime, a society where the rule of law and the respect of social values are a way of life for us all, is a utopia. A safe society, a higher life quality, should be our target and we should make everything in order to achieve it.

1. Aspecte generale privind crima și criminalitatea.

Cesare Bonesana marchiz de Beccaria afirma: *“Merit mai mult a preveni crimele, decât a le pedepsi.”* Ce mult s-a spus în a a cuvinte pu ine! Exact a a ar spune i medicul: mai bine suntem aten i s prevenim decât s trat m, sau s lu m boala din timp.

Întotdeauna am fost curio i s g sim cel mai bun r spus la întrebarea: „de ce comit oamenii infrac iunii?” Mii de ani oamenii s-au chinuit s g seasc r spusul la această întrebare, iar r spusurile date au influen at solu iile propuse pentru înl turarea comportamentului antisocial.

Istoria preocup rilor provocate de s vâr irea faptelor antisociale î i are originea în negura timpurilor antice. Descoperirea, adaptarea i alegerea celor mai adecvate i eficiente mijloace de lupt împotriva crimei i a criminalit ii reprezint o preocupare continu , constant i permanent atât a sociologilor cât i a juri tilor, deoarece criminalitatea este un fenomen cu profunde i grave urm ri pentru mediul în care tr im. Tolerarea ei de c tre membrii grupului reprezint un act de sinucidere lent dar sigur i în acela i timp de barbarie fa de viitorul individului în colectivitate.

Am fi tenta i s spunem c trebuie g site mijloacele de înl turare a fenomenului infrac ional. Credem c este mai potrivit sintagma prevenirii, deoarece comportamentul infrac ional nu va putea fi niciodat înl turat, acesta fiind o dimensiune a conduitei umane. Nu gre im dac afirm m c acest fenomen va putea fi st pânit, va putea fi redus, dar niciodat înl turat. La fel cum medicina nu va putea niciodat s înl ture apari ia unor boli, ci doar s le trateze în m sura în care dispune de mijloacele necesare, la fel i tiin ele sociale vor trebui doar s controleze acest fenomen pentru c înl turarea lui este iluzorie.

Criminalitatea reprezint o problem social , întrucât ea include o discrepan semnificativ între sistemele de referin valorice i a tept rile indivizilor (Amza,1998). Cu cât actele delictive se acumuleaz i se agraveaz într-o comunitate, cu atât membrii acesteia sunt supu i unor forme de alienare, stress, nesiguran , demoralizare, ceea ce în final duce la cre terea tensiunilor sociale i a nesigura ei între indivizi.

O societate prudent va proceda la ap rare nu numai dup ce s-a produs crima ci înainte pentru ca ea s nu se produc . Astfel, se vor lua m surile adecvate pentru prevenirea constituirii condi iilor de formare a crimei, angajând o lupt intens , sistematic , pentru combaterea cauzelor criminalit ii (Dincu, 1993).

Lupta împotriva criminalit ii constituie o expresie a politicii penale a fiec rui stat, parte integrant a politicii generale pe care se întemeiaz func ionalitatea sistemului social global al societ ii

(St noiu, 1998). Prin studierea cauzelor criminalit ii, a dinamicii acesteia, anticipând schimb rile ce vor surveni în plan cantitativ i calitativ pe termen mediu i lung, criminologia elaboreaz permanent programe de prevenire a criminalit ii, în m sur s reduc efectele negative ale acesteia asupra societ ii.

Prevenirea criminalit ii a constituit i constituie o preocupare permanent a statelor lumii, atât sub aspectul cunoa terii cât i al contracar rii acesteia. În decursul istoriei, fiecare stat i-a trasat în cadrul programului de guvernare, sarcini prin care s in sub control criminalitatea, elaborând în acest sens structuri institu ionalizate i programe adecvate de prevenire c rora le-a conferit atribu iuni specifice.

În marea majoritate a rilor europene au fost create i func ioneaz deja acest gen de organisme, cunoscute mai frecvent sub denumirea de „Consilii Na ionale pentru Prevenirea Criminalit ii”.

Cre terea criminalit ii i efectele limitate ale represiunii au relevat c este mai bine s se intervin pentru evitarea comiterii de infrac iuni, decât s se afecteze postfactum resurse considerabile pentru m suri represive. Aceasta este ra iunea pentru care în ultimele dou decenii unele ri membre ale Consiliului Europei au creat organisme na ionale, cu structuri i forme variate, vizând planificarea i coordonarea activit ilor de prevenire la toate nivelurile. Aceste organisme constituite din reprezentan i ai diferitelor servicii publice i private i din diverse sec iuni sociale, pun în aplicare programe de prevenire i de cercetare în acest domeniu i ofer sfaturi utile autorit ilor care poart r spunderea direct în combaterea criminalit ii.

Întreaga activitate de prevenire la nivel european este organizat i coordonat de „Comitetul European pentru Problemele Criminale Asupra Organiz rii Prevenirii Criminalit ii.”

2. Prevenirea criminalit ii.

Aceasta poate fi privit ca un ansamblu de m suri, altele decât cele ce in de represiune, necesare împiedic rii declan rii unui comportament infrac ional. Preven ia ar putea fi definit ca fiind instrumentul utilizat de stat pentru o mai bun st pânire a criminalit ii prin eliminarea sau limitarea factorilor criminogeni i prin gestiunea adecvat a factorilor fizici i sociali care furnizeaz ocazii favorabile de comitere a infrac iunilor. Aceast abordare este împ rt it i de Consiliul Europei, care în Recomandarea (83) 7 a Comitetului de Mini tri, a exclus din no iunea de preven ie a a numita preven ie penal (pedepsă, alegerea pedepselor, regimul lor de executare).

Doctrina analizeaz preven ia din dou perspective. Prima pleac de la o abordare extensiv i anume de la ideea c totul este preven ie i a

doua perspective, mai restrâns ca și sfera, pleacă de la o abordare restrictivă cându-se distinge între prevenie și reprimere.

Din punct de vedere criminologic, prin prevenie se înțelege, luarea unor măsuri care să conducă la împiedicarea comiterii de crime, prin acestea înțelegându-se acțiunile sau inacțiunile pe care societatea le consideră utile pentru valorile sale materiale și spirituale (Nistoreanu și Popun, 1995). Prevenirea vizează acele comportamente care prezintă grad de pericol social în măsură să necesite o reacție prin mijloace de drept penal (Stănoiu, 1998).

Obiectul prevenirii este constituit dintr-un ansamblu de factori care favorizează apariția faptelor ilicite. În raport de gravitatea și rolul factorilor cauzali se poate aplica strategia combaterii cauzelor fenomenului pe diferite etape, fiecare cu obiective apropiate sau mai îndepărtate. Acțiunea de prevenie trebuie să vizeze fenomenul în ansamblul său și nu izolat pe domenii sau genuri de infracțiuni. Conceptul de prevenie mai poate fi analizat sub alte două abordări diferite:

Prevenirea predelictuală care constituie un ansamblu de măsuri sociale luate de organele de stat cu atribuții în domeniul care constă în principal în identificarea, neutralizarea și eliminarea acestora. Aceste măsuri vizează în primul rând educarea permanentă a membrilor societății în spiritul respectării legii. Prin această formă de prevenie se urmărește eliminarea unor factori cum sunt: sărăcia, criza economică, lipsa calificării, carențele în educație, problemele de adaptare socială.

Prevenirea postdelictuală care, spre deosebire de cea anterioară constituie ansamblul de măsuri luate care vizează resocializarea celor care au încălcat legea, au suferit o condamnare. Scopul, cum este firesc, este de a contracara posibilitatea recidivării actului criminal. În cadrul acestui tip de prevenie acționează atât statul prin organele sale abilitate dar și societatea civilă. În măsură în care se îmbunătătesc condițiile materiale de viață ale oamenilor, condițiile instructiv-morale, criminalitatea se reduce.

În funcție de măsurile prin care se realizează, putem vorbi de mai multe moduri de prevenie a criminalității. În etapa actuală asistăm la o intensificare a măsurilor de ordin social și îndeosebi a măsurilor tehnologice menite să reducă apariția faptelor antisociale, luând locul unor măsuri eminente repressive (Cioclei, 1998).

2.1. Tipuri de prevenie. În opinia lui R. Gassin există șase mari tipuri de prevenie.

a. Primul pleacă de la distincția care trebuie să existe între **criminalitatea minorilor și cea a majorilor**. Minorilor li se pot aplica măsuri de prevenie socială și măsuri educative deoarece personalitatea lor este în formare putând astfel să

fi modelat, spre deosebire de adulți unde personalitatea fiind formată, nu se poate acționa asupra lor decât cu sancțiuni repressive.

b. Al doilea trebuie să se facă în seama de măsuri de **prevenie generală** (antedelictum) și **prevenie specială** (postdelictum).

c. A treia distincție opune **prevenia pasivă** (adică măsuri de tip avertisment pentru un potențial infractor) și **prevenia activă** (adică măsuri active și nu doar avertizări teoretice).

d. După nivelul preveniei se face distincție între **prevenie primară, prevenie secundară și prevenie terțiară**. Prevenia primară cuprinde ansamblul de mijloace îndreptate spre modificarea condițiilor criminogene oferite de mediul fizic și cel social global. Prevenia secundară este concentrată spre identificarea și intervenția preventivă față de grupuri sau populații care prezintă un risc special de delincvență. Prevenia terțiară este cea dirijată spre prevenirea recidivei, prin acțiuni individualizate de readaptare socială sau de neutralizare a fostilor infractori.

e. O altă distincție care se face este între **prevenia socială și prevenia situațională**. Prevenia socială presupune acționarea asupra factorilor criminalității, pe când prevenia situațională presupune identificarea factorilor contextuali în care infractorul a acționat pentru a putea manipula pe viitor factorii situaționali astfel încât aceștia să nu se mai regăsească în combinație care a determinat comportamentul infracțional.

f. Există de asemenea o **prevenie „defensivă”** (bazată pe teamă și excludere) și o **prevenie „elevată”** (este cea care se bazează pe încredere și integrare).

2.2. Măsuri concrete de prevenie a infracționalității.

a. **Măsuri de prevenie cu caracter social.** Constau în realizarea de imobile astfel încât acestea să ofere condiții cât mai bune pentru vizibilitate și să ofere cât mai puține locuri ascunse unde infractorii să își poată ataca victimele fără a fi văzuți, realizându-se astfel *amenajarea mediului social*.

b. **Măsuri de prevenie desfășurate de poliție.** Activitatea poliției în materie de prevenie se poate realiza pe două planuri adică prin acțiuni de **prevenie clasică** (prevenie prin reprimere, prevenie prin prezență), iar a doua categorie cuprinde acțiuni de **prevenie moderne**. Dintre cele moderne pot fi amintite: acțiuni asupra factorilor exogeni, acțiuni asupra persoanelor susceptibile de a deveni infractori sau recidiviți, acțiuni asupra persoanelor susceptibile de a deveni victime, acțiuni de educare a publicului, a infractorilor sau a victimelor potențiale.

c. **Acțiuni destinate a limita ocaziile de comitere a crimei.** Acestea se realizează prin programe de informare a publicului asupra

cauzelor, asupra mijloacelor de lupt împotriva criminalității, sau asupra mijloacelor de prevenire a criminalității. Se poate realiza prin protejarea individuală a victimelor potențiale (prin reducerea accesibilității ca întreg sau prin recurgerea la servicii de securitate private).

3. Modele de prevenire a criminalității.

3.1. Modelul clasic. Acesta se împarte în prevenirea criminalității sub două aspecte: prevenirea generală și prevenirea specială.

În cadrul *prevenirii generale (antedelictum)* ideea principală o constituie utilitatea socială a pedepsei, conform căreia scopul sancțiunii trebuie să fie prevenirea generală, protejarea societății împotriva crimei făcându-se preponderent prin măsurile penale și extrapenale menite să neutralizeze delictul, fie prin eliminare fie prin metode educative (Nistoreanu și Păun, 1995).

Prevenirea specială (postdelictum) se referă la acele persoane care au săvârșit deja o infracțiune și constă într-un complex de măsuri destinate să împiedice săvârșirea unor fapte antisociale de către această categorie de persoane. În principal se insistă spre introducerea unor pedepse deosebit de aspre persoanelor recidiviste în scopul excluderii pentru cât mai mult timp a acestora din societate.

3.2. Modelul social. Acesta constă în utilizarea de măsuri cu caracter social, anticipativ, ce presupune participarea comunității în efortul de prevenire a criminalității, fiind însoțită de trei responsabilități din sarcina sistemului instituțional în cea a societății civile. Modelul social are meritul de a aborda factorii criminogeni, introducând măsuri de asistență comunitară acordată persoanelor cu handicap economic și psihologic. În cadrul modelului social, prevenirea criminalității poate fi clasificată în: prevenirea primară, prevenirea secundară și terțiară.

Prevenirea primară constă într-un complex de măsuri specifice în domeniile social, economic, cultural, educativ, cu scopul eradicării factorilor criminogeni ca și consecințele nefaste ale criminalității (Amza, 1998). Ne aflăm în faza predelictuală în care programele sociale au ca principal scop crearea de locuri de muncă, condiții civilizate de învățământ, în familie, crearea de locuri de odihnă și recreere, acordarea de asistență medicală. Acest gen de prevenire se referă mai ales infractorilor potențiali sau microgrupurilor și vizează atât coala, familia, locul de muncă, organizarea timpului liber pentru tinerii fără locuri de muncă, crearea de facilități de tratament pentru cei cu probleme deosebite. La elaborarea acestor programe au stat în atenție o serie de principii promovate în conținutul unor documente internaționale cum sunt cele elaborate de Națiunile Unite cunoscute sub numele de „Principiile Directoare de la Riyad” în care tinerii trebuiau să nu

fi considerate simple obiecte de socializare și control, ci cu rol activ de parteneri în societate (Stănoiu, 1998).

Prevenirea secundară are ca obiect elaborarea unor politici penale de prevenire prin identificare timpurie și anihilarea factorilor criminogeni. Această activitate de prevenire este desfășurată de organele legislative privind adoptarea unei legislații adecvate, concomitent cu organele executive cu atribuțiuni în aplicarea normelor penale (Dincu, 1993).

Prevenirea terțiară include activități destinate evitării riscului de recidivă la persoanele care au săvârșit infracțiuni. În această zonă a prevenirii se acționează pentru tratamentul, reeducarea, resocializarea și reinserția socială a autorilor de infracțiuni.

Modelul social pe lângă acțiunea de atragere a comunității presupune în același timp eforturi materiale deosebite, dar și cu o coeziune socială deosebită, fiind cunoscut faptul că o societate cu o stratificare socială excesivă generează intense diferențe ale indivizilor.

3.3. Modelul tehnologic sau modelul situațional este ultimul model de prevenire a criminalității care se adresează infractorilor potențiali, reducându-le acestora oportunitățile în comiterea faptelor antisociale. Mai exact, prin acest model se încearcă a crește gradul de precauție al victimelor, în măsură să producă asupra infractorilor un anumit impact psihologic determinându-l să renunțe la consumarea infracțiunii. În cadrul acestui model subzist două categorii principale de măsuri ce vizează măsuri de securitate prin care se reduce riscul victimizării și măsuri de influențare a costurilor și beneficiilor infractorilor.

4. Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate

La sfârșitul secolului XX și începutul noului mileniu, inițiativele și demersurile organizațiilor internaționale pentru perfecționarea cooperării interstatale în combaterea crimei organizate și a corupției constituie oportunități esențiale pentru România și structurile Ministerului Internelor și Reformei Administrative (Dobrinou, 1995). De departe, cel mai important document pentru comunitatea internațională, și implicit pentru România ca arhitect, este Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate.

Indubitabil, elaborarea și semnarea acestui document este consecința eforturilor depuse de-a lungul activității sale de către Organizația Națiunilor Unite, care s-a implicat în găsirea celor mai eficiente modalități de prevenire și combatere a crimei organizate. Demersurile realizate de O.N.U. în această direcție au fost determinate de o realitate gravă, care nu mai putea fi tolerată și interpretată în

moduri diferite (Forum on Crime and Society United Nations, p. 136).

Noile dezvoltări ale infrastructurilor în transporturi și comunicații, tehnologiile moderne, corelate cu interdependența crescută și globalizarea sistemelor economice, politice și sociale au condus la dezvoltări corespunzătoare ale crimei organizate. Abilitatea grupurilor criminale naționale de a-și extinde aria de acțiune în afara granițelor statului și de a lucra în comun cu infractorii din alte jurisdicții a fost pe deplin demonstrată (Ecobescu, 1999).

Creșterea cantitativă și largirea sferelor de interes ale criminalității transnaționale, împreună cu corupția care însoțește în mod inevitabil activitățile acestor grupuri, este vizată în multe regiuni ale lumii ca o problemă de securitate națională și regională. Față de aceste provocări, reacționează comunitățile internaționale a fost de a negocia un nou tratat ONU, având ca scop înfruntarea SUA, rezolvarea problematicei crimei organizate la nivel național și crearea instrumentului de cooperare internațional necesar combaterii acestui fenomen.

Drept urmare, în timpul anilor '90, un grup interguvernamental deschis de experți au realizat un text preliminar al unei convenții împotriva crimei organizate. Acest text a fost negociat de către Comitetul ad-hoc în cadrul a 10 sesiuni, desfășurate între 19 ianuarie 1999 și 28 iulie 2000, cu o intensitate sporită după intervenția fermă a General Assembly.

Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special a femeilor și copiilor, precum și protocolul adițional împotriva traficului pe cale terestră, aeriană și navală au fost finalizate la a unsprezecea sesiune, între 2 și 28 octombrie 2000. Al treilea protocol de combatere a producerii ilicite de arme și contrabandă cu acestea a fost finalizat la a XII-a sesiune, între 26 februarie și 2 martie 2001 (Forum on Crime and Society United Nations, pag.136).

5. Acordul de cooperare pentru prevenirea și combaterea infracționalității transfrontaliere

Acest document a apărut din necesitatea guvernelor semnatare de a lărgi și diversifica relațiile de cooperare în cadrul programului „Inițiativa de cooperare în sud-estul Europei” (SECI), fiind ratificat de România prin Legea nr. 208/1999. Totodată, s-au avut în vedere și alte determinări, ca: importanța legăturilor comerciale dintre țări în dezvoltarea armonioasă a raporturilor în acest domeniu; interesul reciproc în combaterea infracțiunilor transfrontaliere și în dezvoltarea unei mai strânse cooperări regionale în aplicarea legislației; amenințările serioase pentru suveranitatea țărilor și pentru comerțul legal, cauzate de infracțiunile care se comit la granițele acestora; prejudicierea intereselor economice,

fiscal și comerciale ale respectivelor state, prin sârvierea infracțiunilor transfrontaliere (Voicu, 1996).

Acordul reprezintă un angajament de dezvoltare a cooperării în cel mai înalt grad între autoritățile cu atribuții legale specifice. România și celelalte state semnatare, prin autoritățile desemnate, își vor acorda asistență reciprocă, în ceea ce privește prevenirea, descoperirea, investigarea, aducerea în fața justiției și sancționarea faptuitorilor.

Pentru creșterea eficienței prevenirii, descoperirii, investigației și aducerii în fața justiției a infractorilor, România și statele participante SECI vor face schimb de informații, și vor analiza, prin parteneriatul dintre autoritățile lor cu atribuții în aplicarea legii, cu Secretariatul General Interpol și Organizația Mondială a Vămirilor. Informațiile privind infracționalitatea transfrontalieră vor fi furnizate la cerere sau din proprie inițiativă.

Acordul stipulează acțiunile ce fac obiectul cooperării României cu celelalte țări și care se referă la: stabilirea și menținerea canalelor de comunicare, pentru facilitarea asigurării și schimbului rapid de informații; asigurarea reciprocă, după caz, a oricărui alt tip de asistență tehnică, prin schimb de cunoștințe profesionale, tehnice și științifice; evaluarea și testarea noilor echipamente sau proceduri; orice alte probleme administrative generale, care pot necesita periodic acțiuni comune; punerea în practică a metodelor de livrări controlate, în conformitate cu legislația națională a părților interesate.

6. Convenția penală privind corupția

Convenția penală privind corupția, adoptată de Sesiunea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei desfășurată la Strasbourg, a fost semnată de România la 27 ianuarie 1999.

Aceasta este rodul întâlnirii efilor de stat și de guvern din țările membre ale Consiliului Europei, de la Strasbourg, la 10–11 octombrie 1997. Aici s-a decis adoptarea unor răspunsuri comune la sfidările pe care extinderea corupției reprezintă și s-a adoptat un plan de acțiune care să promoveze cooperarea în lupta contra corupției, inclusiv în depistarea legăturilor cu crima organizată și spălarea banilor.

Acest document apreciază contribuția la ameliorarea în egerii și concertării la nivel internațional a acțiunilor împotriva corupției derulate de Națiunile Unite, Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Organizația Statelor Americane, OCDE și Uniunea Europeană. Statele semnatare ale convenției sunt convinse că eficacitatea luptei împotriva corupției obligă la o cooperare penală internațională intensificată, rapidă și adaptată. Aceasta incumbă respectarea și aplicarea unor principii generale și măsuri adecvate

în materie de drept penal atât de către România, cât și de către celelalte state semnatare.

Potrivit Convenției, cooperarea României cu alte state în privința investigațiilor și procedurilor se va conforma prevederilor instrumentelor internaționale pertinente, în materie penală sau ale angajamentelor de uniformizare a legislației, precum și ale dreptului național. Documentul tratează problemele de cooperare internațională, prezentând modul de aplicare a măsurilor de înțajutorare, extrădare și comunicare de informații spontane.

Conform cu dispozițiile Convenției, părțile își acordă ajutor reciproc, pentru a trata fără întârziere cererile provenind de la autoritățile abilitate, în virtutea legilor lor naționale, și desfășurare urmărirea penală în cazul infracțiunilor din câmpul de aplicare respectiv. Înțajutorarea poate fi refuzată dacă partea solicitată consideră că acceptarea cererii ar putea atinge interesele fundamentale, suveranitatea națională, securitatea națională sau ordinea publică. Nu se va putea invoca secretul bancar pentru a se justifica refuzul de cooperare, în virtutea articolului IV din Convenție.

Perfecționarea cooperării interstatale în combaterea crimei organizate și a corupției implică un proces complex de integrare, într-un sistem cu două componente fundamentale: legislația în domeniu și instituțiile specializate.

Concluzii.

Iluzia că poate exista o societate fără criminalitate s-a risipit demult. Noul model social trebuie să includă criminalitatea ca o constantă, cu tot ce decurge de aici: personal specializat, penitenciare suficiente, un institut de criminologie, studii și cercetări, programe diferențiate de prevenire, informarea și educarea publicului, fonduri pe măsura eforturilor, o fundație publică pentru prevenire, legislație adecvată, cooperare internațională.

Oră fără un institut de criminologie este mai puțin credibil atunci când se angajează să apere cetățenii și bunurile lor, granițele și ordinea de drept, și mențin un climat social liniștit, să impună legea în situații de mare diversitate. Aceasta se impune pentru că autoritățile au nevoie să înțeleagă mai întâi fenomenele pentru a putea gestiona probleme atât de complexe precum criminalitatea.

Prevenirea social dezvoltă programe de ameliorare precoce a competențelor de viață ale minorilor, de eliminare a curenților parentale, de creare a condițiilor pentru o bună evoluție intelectuală și morală a familiei, de îmbogățire a mediului educativ în care trăiesc copiii. Aștepturii civilizate, a respecta regulile, a-și controla agresivitatea, a-și impune și fiu bun cu cei din jur, a fi cooperant, a-și prețui pe cei apropiați și nu sunt

achiziții atât de facile pe cât par la prima vedere. Cu cât vulnerabilitatea socială a copiilor și părinților este mai mare, cu atât riscul apariției și menținerii conduitei antisociale este mai amplu. Când ești convins că nu ai valoare și nici viitor, conduita morală este considerată un lux inutil.

O strategie amplă de prevenire trebuie să clarifice foarte repede o serie de probleme fundamentale: tendințele și cauzele criminalității în țară și în lume, sursele vulnerabilității sociale și individuale, izvoarele tradiționale ale ordinii sociale, modalitățile creșterii unei culturi adecvate, ideile de prevenire, domeniile și principiile care fundează programele de prevenire, necesitatea acțiunilor proactive, calitatea penalității actuale, limitele sistemului penitenciar, elaborarea reglementărilor naționale corespunzătoare.

Întregul efort de prevenire are în centrul său o diversitate de programe pentru copii și familii, pentru polițiști și comunități, pentru victime, pentru deținuți, pentru minorități și imigranți etc., dar și programe înalt specializate în domeniul toxicomaniei, corupției, crimei organizate, mediului natural și construit (unele există deja dar nu se bucură de o coordonare generală adecvată). Activitatea de prevenire nu poate fi eficientă în orice condiții: este nevoie de statistici uniforme, de o legislație incisivă, de o reflectare obiectivă în mass-media, de evaluarea corectă a nevoilor locale, de implicarea cetățenilor și a sectorului privat.

Prevenirea se realizează cu participarea unor ample categorii de oameni, nebănuite la prima vedere: corpul profesoral din toate categoriile de polițiști, arhitecții care trebuie să proiecteze spații de locuit ușor de supravegheat și care să încurajeze viața în comun, persoanele care pot deveni victime, martorii întâmplători care asistă la scene conflictuale, familiile tinere care au dificultăți, polițiștii, al căror rol pacificator devine din ce în ce mai amplu, personalul din penitenciare și toate categoriile de deținuți, portarii și chelnerii din baruri, discoteci și restaurante, responsabilii cu iluminatul străzilor, patronii de firme sincere interesați de siguranța instituțională și de diminuarea pierderilor produse de sustrageri de tot felul.

Prevenirea nu este doar opera unui specialist, ci ea solicită efortul tuturor. Dincolo de recomandări foarte limitate, ea implică apelul la o schimbare de mentalitate. O societate unde se reînnoiește comunicarea, unde constrângerile sunt mînșle, unde omul este luat constant în considerație și va refuza violența. Refuzând această sfidare, se va naște o lume fără violență, dar mai liniștită. La sfârșitul secolului XX și începutul noului mileniu, inițiativele și demersurile organizațiilor internaționale pentru perfecționarea cooperării interstatale în combaterea crimei organizate și a corupției constituie oportunități esențiale pentru

România și structurile Ministerului Internelor și Reformei Administrative.

Bibliografie

1. Tudor Amza, “*Criminologie*”, Editura Lumina Lex, București, 1998.
2. Valerian Cioclei, “*Manual de Criminologie*”, Editura AllBeck, București, 1998.
3. Aurel Dincu, “*Bazele Criminologiei*”, Editura Proarcadia, București, 1993.
4. Vasile Dobrinou, “*Corupția în Dreptul Penal*”, Editura Atlas Lex, București, 1995.
5. Nicolae Ecobescu, “*Manualul Consiliului European*”, București, Centrul de informare și documentare al Consiliului European la București, 1999.
6. Gheorghe Nistoreanu, Costic P un, “*Criminologie*”, Editura Didactic și Pedagogic, București, 1995.
7. Rodica Mihaela St noi, “*Criminologie*”, Ediția a III-a, Editura Oscar Print, București, 1998.
8. Costic Voicu, “*Acțiunile teroriste și implicațiile acestora asupra securității naționale a României*”, Editura M.I., 1996.